

Projekt

z dnia 9 czerwca 2020 r.

Zatwierdzony przez

**UCHWAŁA NR XIX/.../2020
RADY GMINY NOWE MIASTO LUBAWSKIE**

z dnia 25 czerwca 2020 r.

w sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2020 r., poz. 713) oraz art. 229 pkt 3 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2020 r. poz. 256) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1. Uznaje się za niezasadną skargę z dnia 28 lutego 2020 r. na działalność Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie.

§ 2. Zobowiązuje się Przewodniczącego Rady do poinformowania skarżącego o sposobie załatwienia skargi, przez przesłanie mu odpisu niniejszej uchwały i jej uzasadnienia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady Gminy

Zbigniew Wiśniewski

Uzasadnienie

W dniu 28 lutego 2020 r. do Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie wpłynęła skarga skierowana do Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie na działalność Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie w zakresie:

1) Stwierdzenia przez Wójta po posiedzeniu komisji Rady Gminy Nowe Miasto Lubawskie w dniu 26 lutego br., że postępowanie przewodniczącego posiedzenia było zgodne z prawem, bo jedynie on miał prawo zdecydować, o zabraniu głosu przez mieszkańca podczas wspólnego posiedzenia komisji Rady Gminy,

2) Stosowania wymogu składania pisemnych wniosków o udostępnienie każdej informacji publicznej, co zdaniem Skarżącego, jest złamaniem art. 10 Ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz § 124 ust. 1 Statutu Rady Gminy.

W związku z tym, w sprawie tej należy stwierdzić, co następuje. Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej w art. 4 przyznaje władzę zwierzchnią narodowi, zaznaczając że może ona być sprawowana przez przedstawicieli lub bezpośrednio. W art. 16 Konstytucja wskazuje, że samorząd terytorialny uczestniczy w sprawowaniu władzy publicznej, a przysługującą mu w ramach ustaw istotną część zadań publicznych samorząd wykonuje w imieniu własnym i na własną odpowiedzialność. Artykuł zaś 169 Konstytucji wprost wskazuje, że jednostki samorządu terytorialnego wykonują swoje zadania za pośrednictwem organów stanowiących i wykonawczych. Rola mieszkańców w sprawowaniu władzy została następnie sprecyzowana w art. 11 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, który stanowi, że mieszkańcy gminy podejmują rozstrzygnięcia w głosowaniu powszechnym (poprzez wybory i referendum) lub za pośrednictwem organów gminy. Jak wskazał Sąd Administracyjny w Olsztynie w wyroku z dnia 28 października 2008 r. II SA/Ol 737/08 *powyższe regulacje wskazują jednoznacznie na to, że w odniesieniu do wspólnoty samorządowej ustawodawca wyraźnie opowiedział się za ustrojem przedstawicielskim i za ograniczonym – do wyborów i referendum – udziałem mieszkańców gminy w bezpośrednim sprawowaniu władzy i stanowieniu prawa miejscowego. W pozostałych przypadkach mieszkańcy wspólnoty samorządowej podejmują rozstrzygnięcia „za pośrednictwem organów gminy”, co wyłącza ich bezpośredni udział w stanowieniu prawa miejscowego. Jak wynika z zapisów art. 23 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym mieszkańcy mogą działać za pośrednictwem radnego, który utrzymuje stałą więź z mieszkańcami oraz ich organizacjami, a w szczególności przyjmuje zgłaszane przez mieszkańców gminy postulaty i przedstawia je organom gminy do rozpatrzenia, nie jest jednak związany instrukcjami wyborców. Jedyne prawo do wypowiedzi mieszkańców podczas sesji Rady Gminy zostało sformułowane w art. 28aa ust. 6 ustawy o samorządzie gminnym, ustawodawca zapisał bowiem, że w debacie nad raportem o stanie gminy mieszkańcy gminy mogą zabierać głos. Podkreślić jednak należy, że liczba mieszkańców mogących zabrać głos została ograniczona i aby zabrać głos w debacie należy dokonać wcześniejszego pisemnego zgłoszenia popartego odpowiednią liczbą podpisów. Ustawodawca więc wcale nie jest skory do tego, żeby mieszkańcy mieli swobodę wypowiedzi podczas kolegialnych posiedzeń organów.*

Zgodnie z § 68 ust. 3 Statutu Gminy Nowe Miasto Lubawskie „W komisjach rady mogą uczestniczyć mieszkańcy z prawem zabrania głosu”. Jednakże jak wynika z § 68 ust. 4 „Przewodniczący komisji czuwa nad sprawnym przebiegiem obrad, a zwłaszcza nad zwięzłością wystąpień radnych oraz innych osób uczestniczących w komisji.” W związku z powyższym przewodniczący komisji ma prawo decydować o udzieleniu głosu, gdyż odpowiada za sprawność przebiegu obrad.

Zdaniem skarżącego zastosowany w Statucie zapis dotyczący prawa zabrania głosu przez mieszkańca uczestniczącego w komisjach stanowi rozwinięcie art. 11 b Ustawy o samorządzie gminnym oraz art. 7 ust. 1 pkt 3 ustawy o dostępie do informacji publicznej. Wymieniony wyżej zapis ustawy o samorządzie gminnym stanowi że działania organów gminy są jawne, a jawność działania organów gminy obejmuje w szczególności prawo obywateli do uzyskiwania informacji, wstępu na sesje rady gminy i posiedzenia jej komisji, a także dostępu do dokumentów wynikających z wykonywania zadań publicznych, w tym protokołów posiedzeń organów gminy i komisji rady gminy. Czym innym jest jednak jawność definiowana jako dokonywanie czegoś w sposób jawny, powszechnie widoczny, brak tajności, nieukrywanie niczego, dostępność dla ogółu, szerokość, otwartość; czym innym jest natomiast prawo do czynnego udziału w posiedzeniach kolegialnych organów z prawem wypowiedzenia się. Jeżeli zaś chodzi o zapisy ustawy o dostępie do informacji publicznej, to reguluje ona kwestie udostępniania informacji publicznych, które następuje w drodze wstępu na posiedzenia organów i udostępniania materiałów, w tym audiowizualnych i teleinformatycznych, dokumentujących te posiedzenia. Ustawa ta umożliwia wstęp na posiedzenia, nie reguluje kwestii dotyczącej możliwości zajmowania głosu. Sama nazwa ustawy wskazuje, że ustawodawcy zależało jedynie na ustaleniu zasad dostępu do informacji.

Rozpatrując przedmiotową sprawę należy podkreślić, że jak wynikało z wypowiedzi Przewodniczącego obrad wynika, że nie udzielił on prawa głosu mieszkańcowi, gdyż nie zauważył, że wyraził on taką wolę. Stwierdzenie Skarżącego że Przewodniczący posiedzenia nie udzielił głosu mieszkańcowi, gdyż wynikało to z inspiracji Wójta nie ma oparcia w faktach. Natomiast podsumowanie, że niedopuszczenie do głosu stanowi odwet za wielokrotne zarzuty dotyczące prac komisji i ich dokumentowania, czy też jakości statutu, jest subiektywnym odczuciem Skarżącego, niedającym się potwierdzić. Podkreślić należy, że jego stwierdzenie, iż część zarzutów zawiera podpisana przez skarżącego petycja, jest niezgodne z prawdą, gdyż na złożonej petycji z dnia 20 lutego 2020 r. nie ma podpisu skarżącego, została ona bowiem złożona i podpisana przez inną osobę.

Odnosząc się do zarzutu określonego w punkcie drugim należy stwierdzić, że skarżący zapisał, iż dochodzi do uporczywego nękania go wymogiem składania pisemnych wniosków o udostępnienie każdej informacji publicznej, co jest złamaniem art. 10 ustawy o dostępie do informacji publicznej oraz § 124 ust. 1 *Statutu Rady Gminy*. Zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej informacja publiczna, która nie została udostępniona w Biuletynie Informacji Publicznej lub centralnym repozytorium, jest udostępniana na wniosek. Co do zasady powinien to być wniosek pisemny. Jak jednak wynika z art. 10 ust. 2 tejże ustawy, jeżeli informacja publiczna może zostać udostępniona niezwłocznie, jest udostępniana w formie ustnej lub pisemnej bez pisemnego wniosku. W efekcie, jeżeli dana informacja publiczna można być udostępniona niezwłocznie, to wówczas ustawodawca nie wymaga występowania przez wnioskodawcę w tej sprawie z pisemnym wnioskiem. Tak też wskazuje się w literaturze "Informacja publiczna może być udostępniona niezwłocznie, a w takiej sytuacji ustawa nie wymaga składania pisemnego wniosku. Wystarczy bezpośredni kontakt, rozmowa telefoniczna albo zwykły e-mail." (por. Kamińska Irena, Rozbicka-Ostrowska Mirosława, Ustawa o dostępie do informacji publicznej. Komentarz, wyd. III, Wolters Kluwer 2016). Jeżeli jednak żądana informacja publiczna, nie może być udostępniona wnioskodawcy niezwłocznie, to wówczas powinien on złożyć wniosek o udostępnienie tej informacji w formie pisemnej lub elektronicznej zgodnie z art. 10 ust. 1 ustawy o dostępie do informacji publicznej. W roku 2019 i 2020 Skarżący złożył do Urzędu Gminy Nowe Miasto Lubawskie 4 wnioski o udostępnienie informacji publicznej, z których jeden z 8 kwietnia 2019 roku dotyczył udostępnienia uchwały Rady Gminy z 2004 roku. Uchwała ta znajdowała się w archiwum zakładowym. Dlatego też nie było możliwe udostępnienie jej niezwłocznie. Pozostałe wnioski z dnia 30 kwietnia 2019 r., 31 grudnia 2019 r. oraz z 26 lutego 2020 roku dotyczyły udostępnienia protokołów z posiedzeń komisji czy zebrania wiejskiego. Udostępnienie ich w trybie niezwłocznym nie było możliwe, gdyż wymagało sprawdzenia, czy w dokumentach nie znajdują się dane wymagające zanonimizowania. Każdy dokument jest więc dokładnie sprawdzany w celu sprawdzenia czy nie pojawiają się w nim dane osobowe, lub inne dane charakteryzujące osobę, dzięki którym możliwa jest jej identyfikacja. Procedura ta wymaga dokładnej analizy i czasu na jej przeprowadzenie.

Mając powyższe na względzie, Rada Gminy Nowe Miasto Lubawskie uznaje skargę z dnia 28 lutego 2020 r. na działalność Wójta Gminy Nowe Miasto Lubawskie za nieuzasadnioną.